

om van de revisie der aan de oude gekoppelde processen zich af te maken met een sinister gebaar, voorts dat ze nog altijd schorsen, als iemand niet tot permanente oneerlijkheid te bewegen is, en dat ze dit alles uithalen, TERWIJL ze zeggen: laat ons toch eens bidden en „worstelen“, dan zeg ik: als gij gelooft, dat er te „worstelen“ is, dat uw standpunt aanvechtbaar is, waarom zet ge dan niet een poosje den heelen handelstop, onder voorwaarde, dat dat geen consequenties heeft voor later? Waarom doet ge dan alsnog in 1947 niet wat Schilder u adviseerde in December 1943: niet eens afschaffen dien besluitenboek, maar hem opschorten tot na het gesprek? Mooie woorden! DAT waren mooie handelingen geweest, als men gedaan had naar Schilder's advies, December 1943. Het is daarom een kloppen aan de verkeerde deur, als inzonder ONS vraagt, nóg eens voor te slaan wat de heeren, die nu zeggen te bidden, hebben verworpen, naar hun zeggen óók biddende, toen de brand nog kon gebluscht worden. Als dhr M. vervolg:

Door dit synodale gebed te plaatsen tegen een achtergrond van feitjes, gebeurtenissen, al of niet zuiver bedoelde handelingen van synodale zijde in deze materie, doet U mij achter de regels lezen: Ja, ja, vroem in den mond in het publiek, maar bewust knoeien achter de schermen.

dan antwoorden wij: o neen, wij spreken van knoeien vóór de schermen. En juist omdat het stuk der deputaten zich bezig houdt met wat onder de zon, vóór het ijzeren gordijn, gebeurt, vergist zich de heer M., als hij verder schrijft:

Hoe zal dit dan niet van synodale zijde worden opgevat? Ik denk aan een roode lap en aan een stier. Zelfs al kon U objectief het synodale hart peilen, dan mocht U in dit stadium der samenspreking uw bevinding nog niet afdrucken en bovendien verlangen, dat de synodale bladen uw opinie overnemen. Alles wat irriteert moet vermeden worden. Op deze wijze voortgaande zult U de oorzaak zijn, dat het voor U op een kier openstaande broederhart aan den overkant haastig weer wordt toegesloten onder het slaken van de bekende verzuchting: „Zie je wel, er is met „die vent“ niet te praten, waarin dan dat synodale hart ongelijk zou hebben getuige uw houding op de Groninger synode. Doch de schuld van die foutieve verzuchting zal dan toch bij U liggen. Wee de ergernissen, prof. Schilder.

Ik herhaal: het „synodale hart“ bestaat niet, evenmin als het „synodale geweten“. De „roode lap“, die den stier prikkelt? Maar zelf verklaart „de stier“: die z.g. roode lap, wel, dat is mijn eigen glanzende huid! Inzonder doet nu net, ALS OF de synodocratische leiders ook al zoo ongeveer schuld zien. Hoe komt hij er toe? Hebben ze nog niet pas gezegd: het is de wil des Heeren HEE-REN? We gaan nóg schorsen? Van hun pers spreken we nu maar niet eens. Moeten we dan niet zeggen: dit is volgens de genade Gods, en volgens ons is het een gericht van boven, en daarom moeten we eens zakelijk daárover handelen? Laten we elkaar goed verstaan: elk gezeur over samenspreken, dat van deze officiële dingen, die men ginds halleluja-zaken noemt, zwijgt, zal gezeur blijven. Of er een op een kier openstaand broederhart is? Ik heb het nog niet ontdekt, en geloof, dat ds v. d. Born de zaken beter peilt, als hij constateert, dat ze n.l. onlangs ook al te Kampen in openbare woorden ons hebben „afgeschreven“. Maar wat raken mij

die hypothesen? En wat deert mij het spel met den gouden schijn? Alles wat „irriteert“ moet vermeden worden. Maar niets wat halleluja-stof genaamd wordt, b.v. de jongste schorsingen, in den naam des Heeren, mag als halleluja-stof vergeten worden, willen we althans nog bedenken, dat de naam „Ja(hweh)“ in het woord „halleluja“ opgesloten ligt. Er zijn er, die rekenen met de mogelijkheid, dat — o neen, niet bij de „onnoozele zielen“, maar bij enkele der leidende figuren — de stille gedachte leeft: er komt van een samenspreking toch niets, maar als we den vredeston aanslaan, houden we velen van vrijmaking terug, en in elk geval houden we de beslissing rekkende, en slijpen de fijne puntjes af in de memorie der menschen, laat ons dus den vredeston aanslaan, en straks bovendien nog het „resultaat“ boeken, te kunnen zeggen: „ze willen immers niet?“ Men versta me goed: ik zeg niet, dat het zoo is. Evenmin echter zeggen we: alleen boóze harten rekenen met en alleen boóze tongen fluisteren van deze mogelijkheid. Als ik zie, hoe er en door Ridderbos en door Nauta gedraaid is met woorden, in officiële stukken, om den mooieschijn maar te kunnen bewaren, dan verklaar ik, nadat ik die klacht heb gestaafd uit publicatie van officiële stukken, die mijnerzijds zijn openbaar gemaakt: het is mogelijk, dat er weer heel wat gedaan wordt, alleen maar om den mooieschijn te bewaren. Achter niemand's rug spreek ik hier kwaad: Ridderbos en Nauta hebben de kans gehad mijn publieke opmerkingen in „De Waarheid Luistert Nauw“ te weerleggen, doch hebben het niet gedaan. Maar wat hebben we aan zulke speculaties? Laat de massa zeggen: „ze willen niet“. Het nageslacht zal aanvullen: ze wilden geen onzakelijk geteem achter de schermen. Maar datzelfde nageslacht zal dan van de Ridderbossen c.s. zeggen: ZIJ WILDEN NIET, d.w.z. niet zakelijk, schriftelijk en kerkelijk-officieel, op de kwesties ingaan. De menschen, die in 1944 de razzia begonnen zijn, wisten bij voorbaat, uit mijn eigen mond, schriftelijk, dat ik de formule van 1944 niet kon aanvaarden. Dat wetende, stelden zij de vraag: ja of neen, aanvaarden? Zoo wisten ze ook, dat wij, die ons vrijmaakten, de officieel aangevoerde schorsingsgronden van 1944 geen bagatel vinden, omdat Gods Naam er boven en eronder staat (met hun pen dan altijd), en nu vermijden ze daárover schriftelijke stukken, hoewel ze die eerst in duizenden exemplaren over de kerken hebben uitgestrooid, en tot in „Aske-lon“ toe, toen het erop aankwam ons van de kerken, die we met liefde gediend hadden, los te maken, onder een stroom van nonsens-beweringen. En nu kan het mij, d.w.z. één van die deputaten, geen zier schelen, of ze al zeggen: „met dien vent is toch niets te beginnen“. Ik weet, dat ze het al maar over „dien vent“ hebben, en gun hun met hun schare eventueel dat genoegen. Ik ga niet, om mijn persoon een beetje aangenamer te maken, me in bochten wringen, alsof ze geen RECHTSPRAAK hadden ondernomen; en als de heer M. nu ook al net doet, alsof een stuk van zooveel deputaten een stuk van één man is, dan zeg ik ook hem: wee dien man, door wien de „ergernis“ komt. Ergernis, dat is een aanleiding tot zondigen. Eén der grootste „ergernissen“ is het voortdurend praten over dien éénen man, alsof niet aanstond prof. Greijdanus er is als schrijver van gravamina, en als geschorste, en ds D. v. Dijk als weggestuurd synodelid, en een

candidaat als geweigerd, en zoo veel meer. Zoolang de heeren over dien eenen persoon blijven roddelen, geloof ik van hun verzoeningswil geen steek. Want dat is de ergste misleiding, maar dan gehandhaafd. Ik zal niet de zaken der kerken bekijken onder het aspect van den persoon van K. S. Maar ik zal evenmin de zaken der kerk bekijken onder het gezichtspunt van den persoon van J. R., of F. W. G., of D. N., of een ander der grossierders in schriftelijke stukken. Wel zal ik mijn schouders ophalen als zulke grossiers zeggen: schriftelijke stukken man, wel, dat geeft maar misverstanden..... Ik noem dit gezeur met een goeden term van collega Holwerda: zwendel.

En schrijver wete: ik laat geen „bevinding“ omtrent eenig „synodaal hart“ afdrucken, maar deputaten laten nog eens afdrucken wat de lieden van ginds zelf hebben laten afdrucken. We spreken toch over publieke zaken?

En als we ook maar één oogenblik voet gaven aan de camouflage-politiek (door mede te camoufleren) dan waren wij zelf gelegd onder het „wee“ van Matth. 18 (dat anders luidt dan schrijver citeert). Want dat de synodalistische kerken zoo tot zonde komen, is 't gevolg van de aanleiding-tot-zondigen (de „ergernis“) der camouflage der werkelijke geschiedenis.

Volgende week verder.

K. S.

DE ZWARTE LIJST.

V.

We meenden zoo langzamerhand aan het einde te zijn van de beschikbare gegevens over het verbieden van de sacramenten in de synodaal gebonden kerken. Maar telkens blijkt, dat er nog méér uit de historie naar boven komt.

Zoo hebben we nog niet vermeld, hoe in Delft vier broeders van het Avondmaal werden geweerd (br J. v. d. Kaden en nog drie anderen, zie „Ref.“ 16 Nov. 1946), nadat zij een voorlichtingsvergadering hadden belegd en een spreker hadden laten optreden.

In Delft is trouwens nog wel meer gebeurd. In de omgeving van deze plaats waren in den winter van 1945 „ondergedoken“ br en zr J. C. Nieuwlaat uit De Bilt. Deze br had zich in Juli 1944 reeds tot den kerkeraad aldaar gericht, doch zonder resultaat; daarna had hij met zijn vrouw de Acte van Vrijmaking ingezonden, doch werd den daarop volgende Zondag na bespreking toch onverhinderd toegelaten tot de Avondmaalsviering. In Jan. 1945 deelde hij dit alles schriftelijk mee aan den kerkeraad te Delft, daarbij uitdrukkelijk vermeldend, dat de door hem ingediende acte alleen een vrijmaking van de conscientie inhield, en wegens den voorloopigen „godsdiensvrede“ te De Bilt en Utrecht nog geen breuk met de plaatselijke kerk betekende. Tenslotte vroeg hij, of in deze omstandigheden de doop aan zijn kind te Delft kon worden bediend. Daar de kerkeraad te Delft eerst bericht wilde afwachten van dien te De Bilt, en dit door de uiterst moeilijke postverbinding lang uithleef, schreef br Nieuwlaat particulier aan ds G. van der Zanden te De Bilt. Deze antwoordde daarop in een persoonlijk schrijven (de kerkeraad kon toen niet over de zaak beraadslagen), met o.a. de volgende passage: „Bij den doop van Uw kind is het niet de vraag wat voor besluiten de Gen. Synode genomen heeft, maar of U instemt met den inhoud van het Doops-

Daarom gaat hij huisgezinswijze over in den dienst des Heeren, en worden zijne kinderen met hem gedoopt.“)

En wat God nu verklaart en doet, dat wil zijn kind ook en met alle kracht.

Een gedoopte „kan niet wenschen dat iets van het zijne, en vooral niet dat zijn kroost, de ontwikkeling en voorzetting van zijn eigen wezen, buiten het verbond zouden blijven, waarin hij thans met God staat.

Daarom werpt hij zijn kroost van de baarmoeder af op den Heer; daarom brengt hij het terstond van de natuur tot de genade, van Adam tot Christus, van het werk verbond tot het genade-verbond.“)

Het recht op den doop, hierop gefundeerd, dat God zijn kinderen met hun zaak tot zijn eigendom verklaart en het doel van den doop n.l. om de kinderen aan den Heere over te geven en toe te wijden vallen zoo samen.

„Regt en oogmerk vereenigen zich hier. Het kind van den bekeerden en gedoopten heiden is dus reeds geen heiden meer. In zijne ouders werd dat kind, als tot hun wezen behoorende, met alles wat zij zijn en bezitten, regtens den Heer geheiligd, terwijl hun uitdrukkelijk verlangen het bovendien dadelijk toewijde aan den Heer, door het te brengen onder het zegel van het verbond.“)

Met alle kracht predikt Wormser dan, dat alle gedoopte kinderen den vollen, waarachtigen, steeds in alles volkomen gelijken doop ontvangen.

Dat blijkt naar zijn overtuiging vooral uit het dankgebed dat de gemeente na de bediening van den doop

*) Idem, p. 42.

*) Idem, p. 42.

*) Idem, p. 43.

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELUKE SCHETSEN

OM HET HART DER REFORMATIE, XIX.

Het woord bevat alle beloften Gods, en het geloof neemt ze alle aan. De inhoud van het woord is Christus, de gansche Christus.....

Dr H. Bavinck.

DE KINDERDOOP.

Hoe Wormser over den kinderdoop zal oordeelen is voor ieder, die de ontwikkeling van zijn gedachten tot dusver gevolgd heeft, volkomen duidelijk.

Wanneer hij daarover gaat spreken, wijst hij als fundeering van dien doop allereerst op „de genadige bestelling van den Heer, die in het verbond met Abraham opgericht, heeft verklaard te willen zijn de God van hem en zijn zaad“.)

Eigenlijk is hiermee voldoende — wijl alles — gezegd. De „formule des verbonds“ uit Gen. 17 is het vaste fundament van den kinderdoop; het goddelijke genadewoord waarop het recht van de kinderen op hun doop alleen en geheel is gefundeerd.

Maar als Wormser over het recht van de ouders om den doop voor hun kinderen te vragen en van de kinderen om dien te ontvangen, spreekt, wijst hij ook nog op wat anders.

De Heere heeft n.l. het rijke woord, dat Hij God

wil zijn van de geloovigen en hun zaad, niet maar als een grillig en willekeurig woord gesproken. Integendeel — dat God in zijn verbond óók de kinderen opnam, hangt samen met de structuur van de menschen en het menschelijke geslacht, zooals die naar Gods eeuwig welbehagen door God is gewild en bij de schepping door Hem werd gerealiseerd. Omdat nu de Schrift de menschen teekent, zooals ze door den Heere geschapen zijn, vinden we daarin „eene diepe opvatting van 's menschen wezen en bestaan“. Numelijk zoo, „dat hij één is met zijne kinderen; zijne kinderen de ontwikkeling en uitbreiding zijn van zijn wezen“. En het recht van de ouders om hun kinderen te doen doopen, het recht van de kinderen zelf op de ontvangst van den doop, heeft „naast de vergunning, die de Heer genadig heeft verleend“ n.l. in het woord aan Abraham, „zijn grond“ óók in die genoemde diepe opvatting van „s menschen wezen en bestaan“.)

Wanneer nu iemand door God tot zijn eigendom is verklaard, dan heeft die goddelijke daad ook aanstands de verst reikende gevolgen voor de kinderen van den betrokkene. Want toen God beslag op hem legde, strekte Hij zijn hand ook uit naar zijn kinderen en verklaarde Hij plichtig dat ook die van toen af zijn eigendom waren.

„De gedoopte, de met Christus gestorvene en opgestane, de aan God toegewijde, is Gods dienaar met alles wat hij is en bezit, en ten allen tijde; op den troon en achter den ploeg; met al zijne bezittingen; met zijn gansche huis.

Hij is met alles wat het zijne is den Heere geheiligd, met al zijne bezittingen, met al zijne vermogens, met al zijne krachten.

*) Idem, p. 42/3.

*) De Kinderdoop p. 42.

formu
van gans
zonder
zijn met
interpret
welbewust
derland h
ander be
Zijn gemo
maar vals
weten, zo
ren“.

Dit br
er maar
zien, hoe
aanklacht

Br Nies
raad te D
en vrager
zoo, dat
„vrijgema
ben“.

Op 17
der gebo
„dat hij
door U h
sluiten de
ken in N
king gebr
vinden or
gen Doof
alhier in

Dit sta
lingen te
mee was
sacramen
zij openli
synodale

Nu ne
Avondma
Amstel
den op 2
raad gez
ten. Na
telijke be
censuur.
den de le
circulaire
J. Keizer
die same
het verb
inlichten
mogelijk
gaande z
van de
roep was
kebelt er
kerkeraa
gruwel v
wilt br v
kebelt de
en van h
tusschen
kerkeraa
van een
volution
Het be
Catechist
heette) c

uitsprek
niets als
uitgaat
doop ve
Maar de
niet aan

„De vi
in de da
spreken
abstr

Daarom
ieder ge
God het
eeniggeb
men hoe
zegelt er

Zij wi
houding,
te redde
kind
ding, wi
dankzeg
beroofd.

Dat ki
makke
verzegel
zelfs zor

Het n
kracht v
genadev
kracht v
verborge
tie“).*)

*) Ider